

Univerzita
Pardubice
Fakulta
ekonomicko-správní

XVIII. MEZINÁRODNÍ KOLOKVIUM O REGIONÁLNÍCH VĚDÁCH

Porovnání míry koncentrace produkce České a Slovenské republiky po vstupu do Evropské unie

17. 6. – 19. 6. 2015

Hustopeče

Applová Petra

Cíl předkládaného příspěvku

Cílem článku je určit, zda napříč českými a slovenskými regiony soudržnosti lze, v souladu s posláním kohezní politiky, identifikovat po vstupu do EU eliminaci meziregionálních disparit, jež jsou měřeny mírou koncentrace produkce.

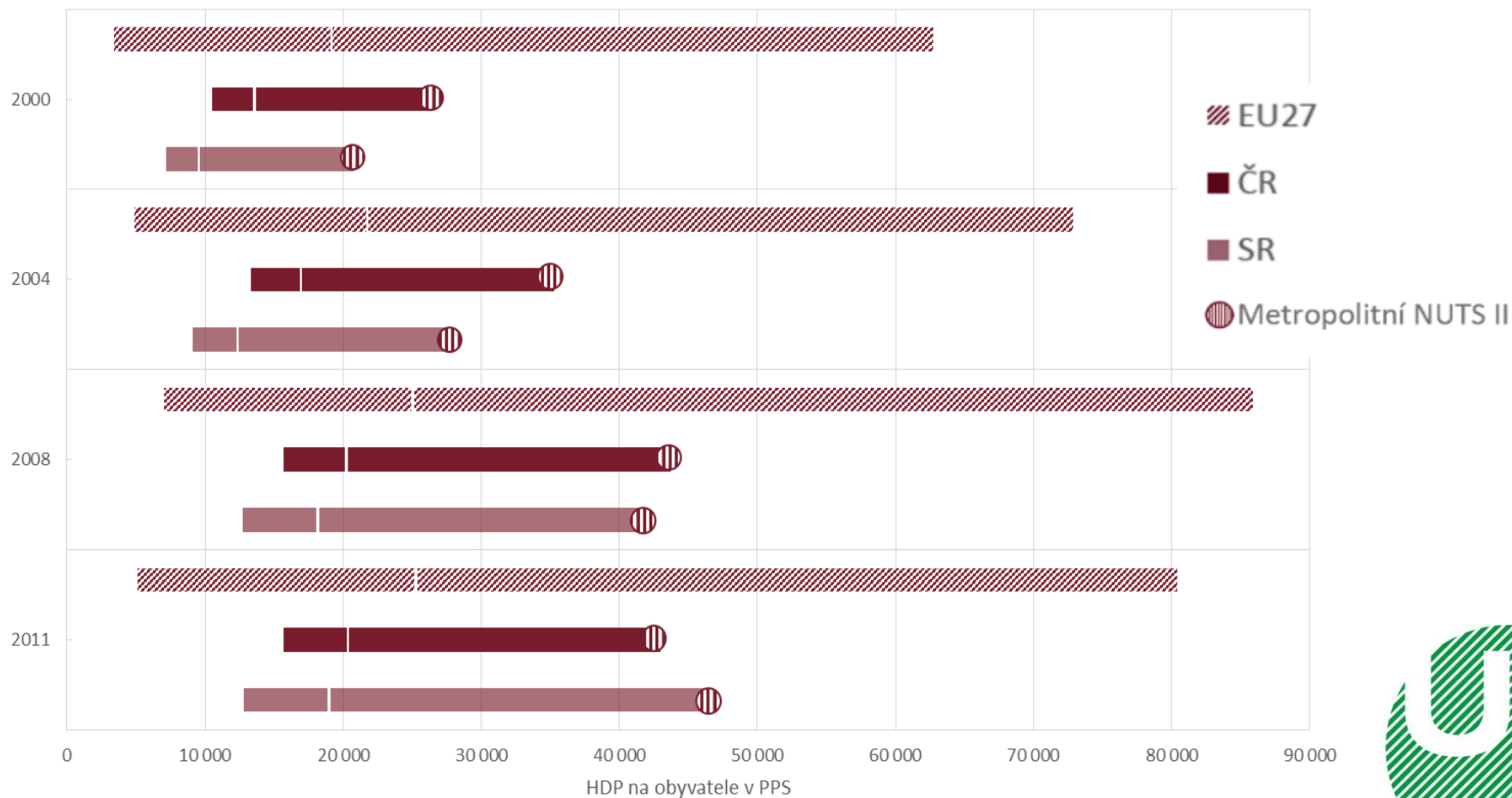

Části výzkumu

- 1) Hodnocení vývoje relativního ukazatele tvorby bohatství ve vztahu ke konvergenci;
- 2) Výběr relevantního přístupu ke stanovení míry koncentrace produkce a výsledky jeho měření;
- 3) Verifikace výsledků výzkumu vhodnou evaluační metodou vývoje v regionech.

HDP na obyvatele v PPS podle regionů soudržnosti

Adjusted Geographic Concentration Index (AGC)

$$AGC = \frac{\sum_{i=1}^N |y_i - a_i|}{\sum_{i \neq \min} a_i + 1 - a_{\min}} \quad (1)$$

kde y_i označuje podíl úrovně produkce regionu i na jeho národní úrovni; a_i podíl plochy regionu i na velikosti celé země; N počet regionů a a_{\min} je plocha nejmenšího regionu.

Adjusted Geographic Concentration Index (AGC)

$$y_i - a_i \equiv (y_i - p_i) + (p_i - a_i) \quad (2)$$

kde y_i zastupuje podíl úrovně produkce regionu i na jeho národní úrovni; a_i podíl plochy regionu i na velikosti celé země a p_i velikost populace v regionu i na celkové národní úrovni.

$$AGC = \sum_{i=1}^N \frac{y_i - p_i}{y_i - a_i} |y_i - a_i| + \sum_{i=1}^N \frac{p_i - a_i}{y_i - a_i} |y_i - a_i| \quad (3)$$

Adjusted Geographic Concentration Index (AGC)

$$y_i - a_i \equiv (y_i - p_i) + (p_i - a_i) \quad (2)$$

kde y_i zastupuje podíl úrovně produkce regionu i na jeho národní úrovni; a_i podíl plochy regionu i na velikosti celé země a p_i velikost populace v regionu i na celkové národní úrovni.

Dopad regionální
disparity
v HDP na obyvatele

↓

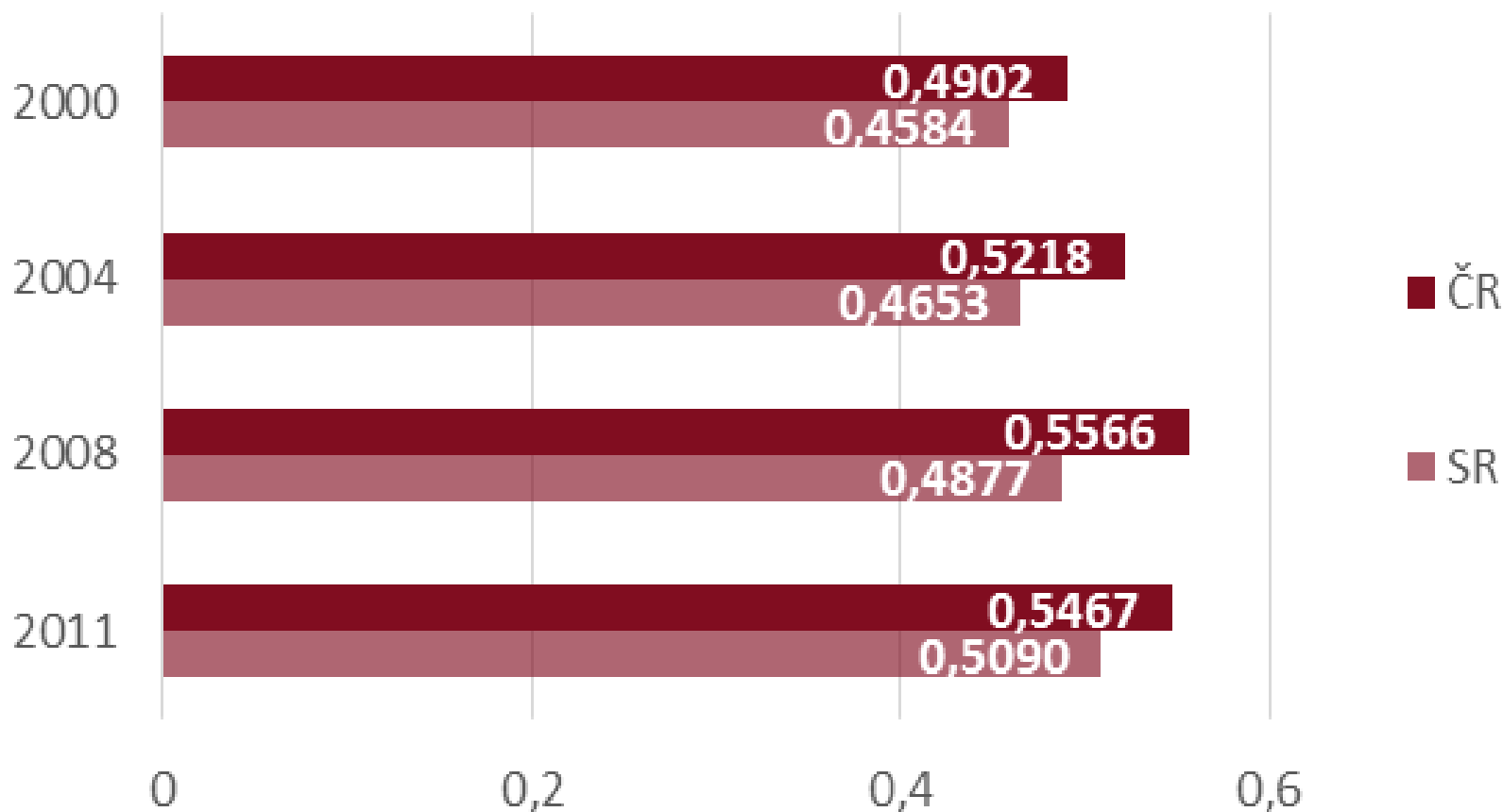
Účinek geografické
koncentrace obyvatelstva

↓

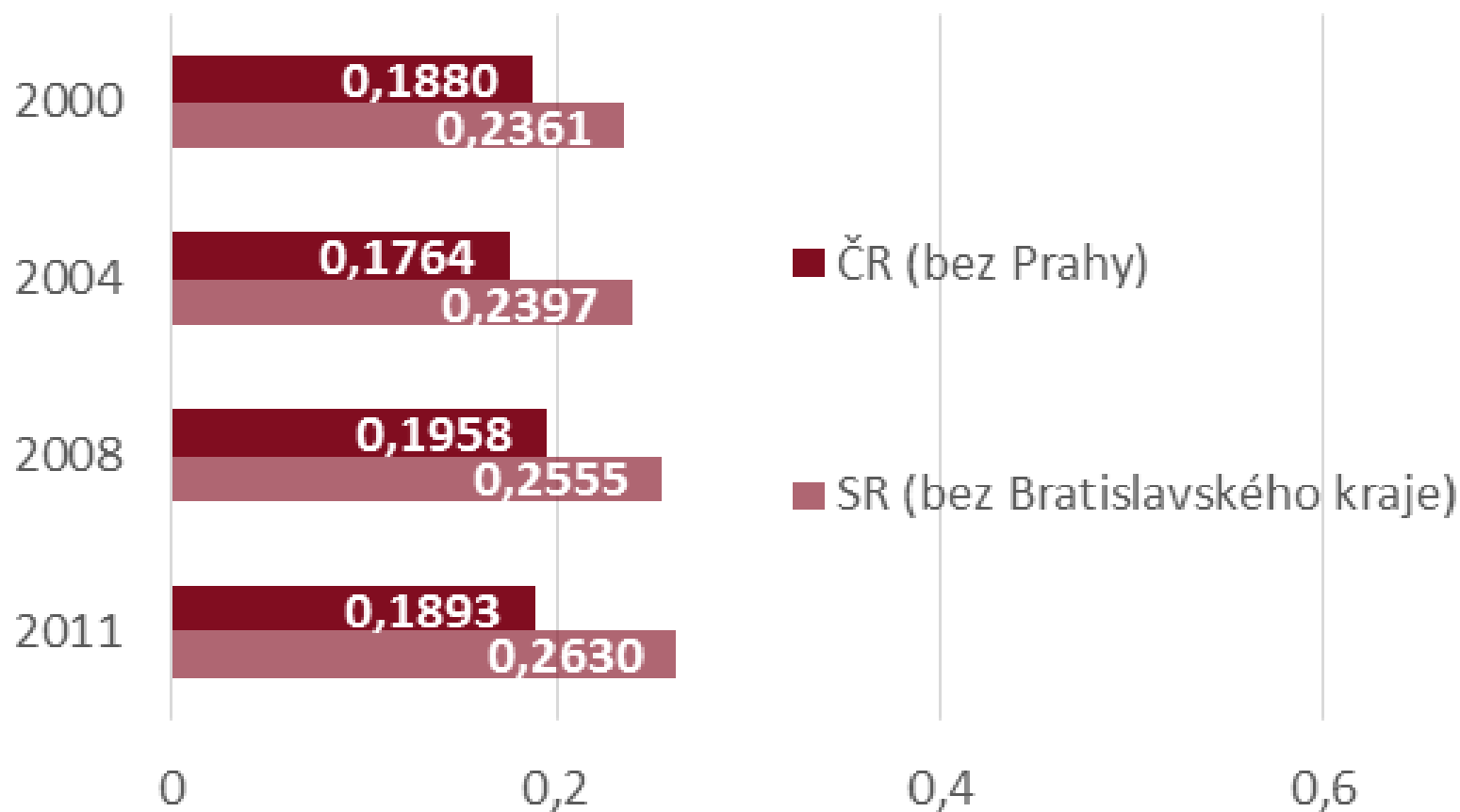
$$AGC = \sum_{i=1}^N \frac{y_i - p_i}{y_i - a_i} |y_i - a_i| + \sum_{i=1}^N \frac{p_i - a_i}{y_i - a_i} |y_i - a_i| \quad (3)$$

Index AGC produkce pro všechny regiony NUTS II ČR a SR

Index AGC produkce pro všechny regiony NUTS II ČR a SR s výjimkou odlehlých hodnot

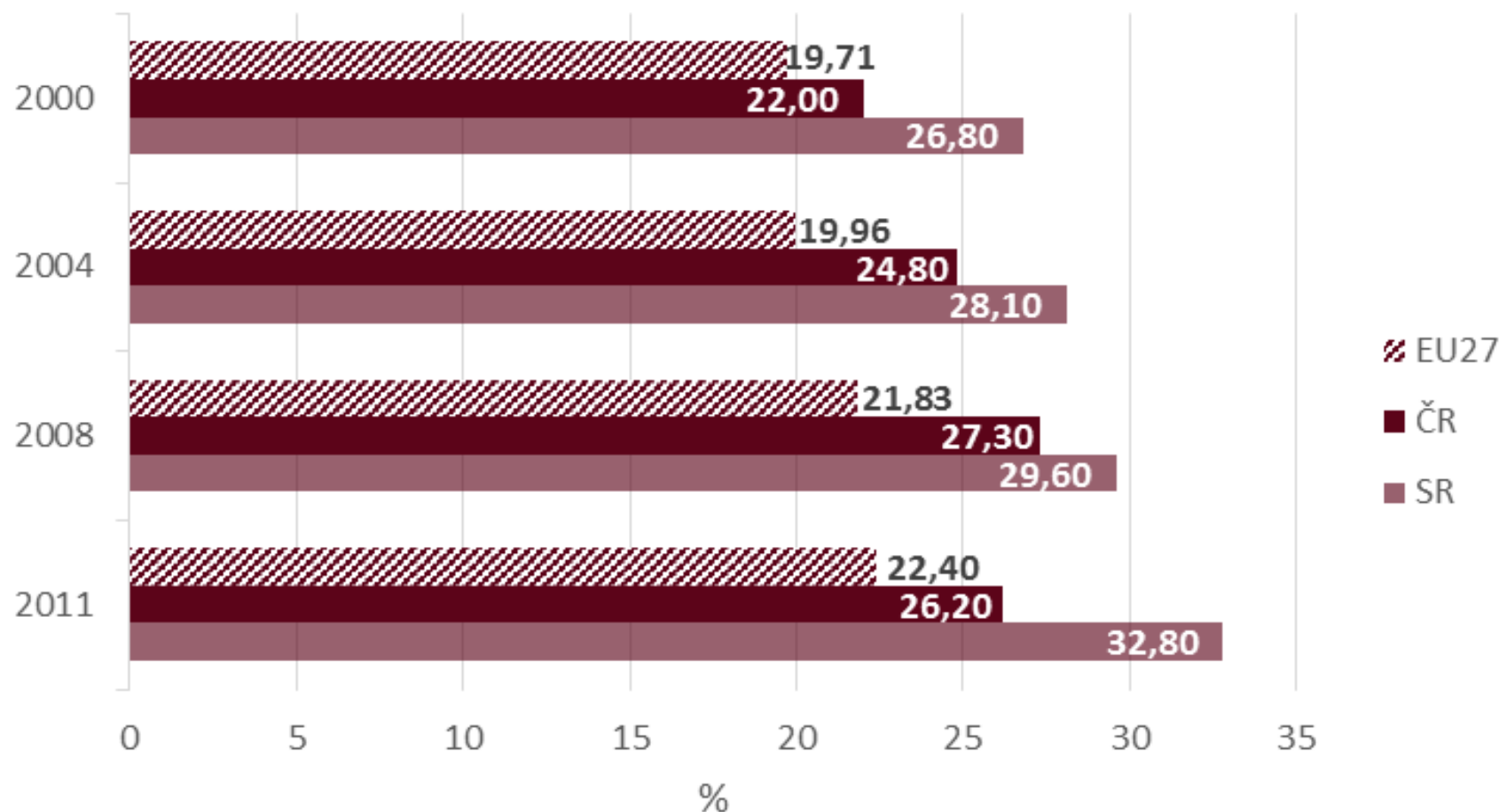
Index produkce AGC vs. indikátor disperze regionální tvorby bohatství

$$D = 100 \frac{1}{Y} \sum_{i=1}^N |y_i - Y| \left(\frac{p_i}{P} \right) \quad (4)$$

kde y_i je regionální HDP na obyvatele regionu i ; Y průměrný národní HDP na obyvatele; p_i počet obyvatel regionu i ; P počet obyvatel země a N počet regionů v zemi.

Indikátor rozptylu (disperze) regionálního HDP na obyvatele v PPS dle NUTS II

Závěr

- Obě metody shodně prokázaly, že mezi českými a slovenskými regiony lze identifikovat regionální disparity, jež jsou v ČR, na rozdíl od SR, postupně v posledních letech eliminovány, což lze připisovat i vlivu vhodných intervencí kohezní politiky.
- Shodné výsledky metod při měření velikosti regionálních nerovnoměrností produkce lze však získat pouze při eliminaci „metropolitních“ NUTS II, v rámci přístupu AGC, tj. menší regionální rozdíly mezi českými oblastmi než v případě regionů slovenských (bez eliminace Prahy a Bratislavského kraje dle výsledků výzkumu existují ovšem větší rozdíly v produkci v ČR než v SR).

Univerzita
Pardubice
Fakulta
ekonomicko-správní

Děkuji za pozornost

Ing. Petra Applová

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Petra.Applova@upce.cz